Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 3ης Οκτωβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 – Άρθρο 17, παράγραφος 1 – Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών – Έννοια του "καταναλωτή" – Φυσικό πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί συναλλαγές στη διεθνή αγορά συναλλάγματος μέσω χρηματομεσιτικής εταιρίας – Κανονισμός (ΕΚ) 593/2008 (Ρώμη Ι) – Οδηγία 2004/39/ΕΚ – Έννοια του "ιδιώτη πελάτη"»

Στην υπόθεση C-208/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Nejvyšší soud (Ανώτατο Δικαστήριο, Τσεχική Δημοκρατία) με απόφαση της 13ής Μαρτίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Μαρτίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Jana Petruchová

κατά

FIBO Group Holdings Limited,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen και M. Safjan (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: M. Aleksejev, προϊστάμενος μονάδας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 31ης Ιανουαρίου 2019,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η J. Petruchová, εκπροσωπούμενη από τον M. Hostinský, advokát,

– η FIBO Group Holdings Limited, εκπροσωπούμενη από τον J. Komárek, advokát,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vláčil,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις M. Šimerdová και M. Heller,

* Γλώσσα διαδικασίας: η τσεχική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Απριλίου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Jana Petruchová και της FIBO Group Holdings Limited (στο εξής: FIBO) σχετικά με αίτημα καταβολής της διαφοράς μεταξύ του κέρδους που πραγματοποίησε η J. Petruchová και του κέρδους που θα αποκόμιζε αν η εντολή αγοράς ξένου νομίσματος που έδωσε η τελευταία είχε εκτελεστεί από τη FIBO χωρίς καθυστέρηση.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 1215/2012

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 15, 16 και 18 του κανονισμού 1215/2012 έχουν ως εξής:

«(15) Οι κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας θα πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου. […]

(16) Η δωσιδικία της κατοικίας του εναγομένου πρέπει να συμπληρωθεί από εναλλακτικές δωσιδικίες που θα ισχύουν λόγω του στενού συνδέσμου μεταξύ του δικαστηρίου και της διαφοράς ή για την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. […]

[…]

(18) Στις συμβάσεις ασφάλισης, καταναλωτών και εργασίας είναι σκόπιμο να προστατεύεται το αδύναμο μέρος με ευνοϊκότερους για τα συμφέροντά του κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας.»

4 Το τμήμα 4 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών», περιλαμβάνει τα άρθρα 17 έως 19 του κανονισμού αυτού. Το άρθρο 17, παράγραφοι 1 έως 3, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Σε συμβάσεις που ο σκοπός τους μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου που τις καταρτίζει, του καταναλωτή, η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος με την επιφύλαξη του άρθρου 6 και του άρθρου 7 σημείο 5:

α) όταν πρόκειται για σύμβαση πώλησης αγαθών με τμηματική καταβολή του τιμήματος·

β) όταν πρόκειται για σύμβαση δανείου με σταδιακή εξόφληση ή παροχής πίστωσης με άλλη μορφή για τη χρηματοδότηση της αγοράς αγαθών· ή

γ) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, όταν η σύμβαση έχει συναφθεί με πρόσωπο το οποίο ασκεί εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες στο έδαφος του κράτους μέλους κατοικίας του καταναλωτή ή κατευθύνει με οποιοδήποτε τρόπο τέτοιου είδους δραστηριότητες σε αυτό το κράτος μέλος ή σε διάφορα κράτη, συμπεριλαμβανομένου του εν λόγω κράτους μέλους, και η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο των εν λόγω δραστηριοτήτων.

[…]

3. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις μεταφοράς, πλην των συμβάσεων στο συνολικό τίμημα των οποίων περιλαμβάνεται ο συνδυασμός δαπανών ταξιδίου και καταλύματος.»

5 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του ιδίου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Αγωγή του καταναλωτή κατά του αντισυμβαλλομένου ασκείται είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο αντισυμβαλλόμενος είτε, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία του αντισυμβαλλομένου, ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας του καταναλωτή.»

6 Το άρθρο 19 του κανονισμού 1215/2012 έχει ως εξής:

«Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνία:

1) μεταγενέστερη της γένεσης της διαφοράς· ή

2) που επιτρέπει στον καταναλωτή να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα· ή

3) που έχει συναφθεί μεταξύ καταναλωτή και αντισυμβαλλομένου με κατοικία ή συνήθη διαμονή, κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης, στο ίδιο κράτος μέλος και απονέμει διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια αυτού του κράτους μέλους, εκτός αν το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους απαγορεύει τέτοια συμφωνία.»

7 Το άρθρο 25, παράγραφος 4, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας, καθώς και οι ανάλογες ρήτρες της συστατικής πράξεως του trust δεν παράγουν αποτελέσματα, αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 15, 19 ή 23 ή αν τα δικαστήρια τη διεθνή δικαιοδοσία των οποίων αποκλείουν έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 24.»

Ο κανονισμός Ρώμη Ι

8 Οι αιτιολογικές σκέψεις 7, 28 και 30 του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6, στο εξής: κανονισμός Ρώμη Ι), έχουν ως εξής:

«(7) Το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής και οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνάδουν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [ΕΕ 2001, L 12, σ. 1] (Βρυξέλλες Ι) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές ("Ρώμη ΙΙ") [ΕΕ 2007, L 199, σ. 40].

[…]

(28) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απαρτίζουν ένα χρηματοπιστωτικό μέσο δεν πρέπει να καλύπτονται από τον γενικό κανόνα που εφαρμόζεται στις συμβάσεις καταναλωτών, καθώς αυτό θα ήταν δυνατόν να καταστήσει εφαρμοστέα διαφορετικά δίκαια για καθένα από τα εκδιδόμενα μέσα, αλλάζοντας έτσι τη φύση τους και εμποδίζοντας την ανταλλαξιμότητα της διαπραγμάτευσης και της προσφοράς τους. […]

(30) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, χρηματοπιστωτικά μέσα και κινητές αξίες είναι εκείνα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 4 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2004, L 145, σ. 1)].»

9 Το άρθρο 1 του κανονισμού Ρώμη Ι επιγράφεται «Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής» και στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις συμβατικές ενοχές αστικού και εμπορικού δικαίου στις περιπτώσεις που εμπεριέχουν σύγκρουση νόμων.»

10 Το άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού επιγράφεται «Συμβάσεις καταναλωτών» και ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 5 και 7, η σύμβαση που συνάπτει φυσικό πρόσωπο για σκοπό που μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική του δραστηριότητα ("ο καταναλωτής") με άλλο πρόσωπο που ενεργεί στο πλαίσιο της άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας ("ο επαγγελματίας"), διέπεται από το δίκαιο της χώρας όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του, εφόσον ο επαγγελματίας:

α) ασκεί τις εμπορικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες στη χώρα όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του· ή

β) με οιοδήποτε μέσο κατευθύνει αυτές τις δραστηριότητές του σε αυτή τη χώρα ή σε διάφορες χώρες μεταξύ των οποίων και η συγκεκριμένη χώρα,

και η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο των εν λόγω δραστηριοτήτων.

[…]

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται:

[…]

δ) στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνιστούν χρηματοπιστωτικά μέσα και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απαρτίζουν τους όρους και προϋποθέσεις που διέπουν την έκδοση ή προσφορά στο κοινό και τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς κινητών αξιών καθώς και την κτήση και εξόφληση μεριδίων των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, στον βαθμό που οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν παροχή χρηματοπιστωτικής υπηρεσίας·

[…]».

Η οδηγία 2004/39

11 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2004/39, το οποίο επιγραφόταν «Ορισμοί», στην παράγραφο 1 όριζε τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[…]

10) "πελάτης": κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο μια επιχείρηση επενδύσεων παρέχει επενδυτικές ή/και παρεπόμενες υπηρεσίες,

11) "επαγγελματίας πελάτης": πελάτης που πληροί τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ,

12) "ιδιώτης πελάτης": κάθε πελάτης που δεν είναι πελάτης επαγγελματίας,

[…]

17) "χρηματοπιστωτικό μέσο": τα μέσα που προσδιορίζονται στο τμήμα Γ του Παραρτήματος Ι,

[…]».

12 Το τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/39, υπό τον τίτλο «Χρηματοπιστωτικά μέσα», παρουσίαζε τον κατάλογο των χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία αφορούσε η εν λόγω οδηγία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν, στο σημείο 9 του τμήματος αυτού, οι «χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences)».

13 Το τμήμα Ι του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39, υπό τον τίτλο «Κατηγορίες πελατών που θεωρούνται επαγγελματίες», προέβλεπε τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, θεωρούνται επαγγελματίες για όλες τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα:

(1) Οι οντότητες που υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή να υπαχθούν σε ρυθμίσεις για να ασκήσουν δραστηριότητες στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Ο κατωτέρω κατάλογος πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει όλες τις οντότητες που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και ασκούν τις χαρακτηριστικές για τις αναφερόμενες οντότητες δραστηριότητες: […]:
   (α) Πιστωτικά ιδρύματα
   (β) Επιχειρήσεις επενδύσεων
   (γ) Άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις

   […]

(2) Μεγάλες επιχειρήσεις που πληρούν δύο από τα ακόλουθα κριτήρια μεγέθους, σε βάση επί μέρους εταιρίας:

   – σύνολο ισολογισμού: 20 000 000 ευρώ,

   – καθαρός κύκλος εργασιών: 40 000 000 ευρώ,

   – ίδια κεφάλαια: 2 000 000 ευρώ.

(3) Εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, δημόσιοι φορείς που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, κεντρικές τράπεζες, διεθνείς και υπερεθνικοί οργανισμοί όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το [Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ.)] και άλλοι παρόμοιοι διεθνείς οργανισμοί.

(4) Άλλοι θεσμικοί επενδυτές […]

Οι ανωτέρω οντότητες θεωρούνται επαγγελματίες. Πρέπει ωστόσο να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να αντιμετωπιστούν ως μη επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις επενδύσεων μπορούν να δεχθούν να τους παράσχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας. Εάν ο πελάτης μιας επιχείρησης επενδύσεων είναι μια από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται ανωτέρω, η επιχείρηση επενδύσεων πρέπει, προτού του παράσχει υπηρεσίες, να τον ενημερώσει ότι θεωρείται, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει η επιχείρηση, επαγγελματίας πελάτης και ότι θα αντιμετωπιστεί ως τέτοιος, εκτός εάν η επιχείρηση και ο πελάτης συμφωνήσουν διαφορετικά. […]

[…]»

14 Το τμήμα ΙΙ του παραρτήματος ΙΙ της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επιγραφόταν «Πελάτες που μπορούν να αντιμετωπίζονται ως επαγγελματίες μετά από αίτησή τους», περιλάμβανε σημείο ΙΙ.1, με τίτλο «Κριτήρια καταλληλότητας». Το σημείο αυτό προέβλεπε τα εξής:

«[…]

Πρέπει […] να επιτρέπεται στις επιχειρήσεις επενδύσεων να αντιμετωπίζουν οποιονδήποτε από τους ανωτέρω πελάτες ως επαγγελματία, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια και οι διαδικασίες που αναφέρονται κατωτέρω. Οι πελάτες αυτοί δεν πρέπει ωστόσο να θεωρούνται ότι έχουν γνώση της αγοράς και πείρα συγκρίσιμη με εκείνη των πελατών που απαριθμούνται στο τμήμα Ι.

Η παραίτηση από την προστασία των κανόνων δεοντολογίας θεωρείται ότι ισχύει μόνο εάν [πραγματοποιηθεί] κατάλληλη αξιολόγηση […].

[…]

Κατά την αξιολόγηση αυτή πρέπει να πληρούνται δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα κριτήρια:

— ο πελάτης πραγματοποίησε κατά μέσον όρο 10 συναλλαγές επαρκούς όγκου ανά τρίμηνο στη σχετική αγορά στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων,

— η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη, οριζόμενο ως καταθέσεις μετρητών συν χρηματοπιστωτικά μέσα, υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ,

— ο πελάτης κατέχει ή κατείχε επί ένα έτος τουλάχιστον επαγγελματική θέση στο χρηματοπιστωτικό τομέα η οποία απαιτεί γνώση των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

15 Η J. Petruchová έχει την κατοικία της στην Τσεχική Δημοκρατία. Η FIBO είναι χρηματομεσιτική εταιρία κυπριακού δικαίου η οποία δραστηριοποιείται επαγγελματικά στον τομέα των κινητών αξιών.

16 Στις 2 Οκτωβρίου 2014 η J. Petruchová συνήψε εξ αποστάσεως με τη FIBO σύμβαση-πλαίσιο (στο εξής: σύμβαση-πλαίσιο) με την οποία της παρεχόταν η δυνατότητα να πραγματοποιεί συναλλαγές στη διεθνή αγορά συναλλάγματος FOREX (Foreign Exchange) (στο εξής: αγορά FOREX), δίνοντας εντολές για αγοραπωλησίες βασικού νομίσματος, τις οποίες η FIBO έπρεπε να εκτελέσει μέσω της διαδικτυακής της πλατφόρμας συναλλαγών.

17 Προς τούτο, η σύμβαση-πλαίσιο προέβλεπε ότι θα συνάπτονται μεταξύ της J. Petruchová και της FIBO μεμονωμένες συμβάσεις, καλούμενες «συμβάσεις επί διαφορών» (στο εξής: CDF), οι οποίες είναι χρηματοπιστωτικά μέσα που αποσκοπούν στην επίτευξη κέρδους βάσει της διαφοράς μεταξύ των ισχυουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την αγορά και την πώληση, αντιστοίχως, του βασικού νομίσματος σε σχέση προς το νόμισμα αναφοράς.

18 Μολονότι είναι δυνατή η πραγματοποίηση συναλλαγών στην αγορά FOREX με ίδια κεφάλαια, η J. Petruchová επωφελήθηκε της δυνατότητας να δραστηριοποιηθεί μέσω «μεριδίων», τα οποία έχουν αξία 100 000 δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών (USD) (περίπου 88 000 ευρώ) έκαστο, κάνοντας χρήση μόχλευσης. Ο μηχανισμός αυτός της έδωσε τη δυνατότητα να συναλλάσσεται με περισσότερα κεφάλαια από αυτά που είχε στη διάθεσή της. Όταν «άνοιγε» τη θέση της αγοράζοντας το βασικό νόμισμα, η FIBO της χορηγούσε δάνειο, το οποίο αποπλήρωνε «κλείνοντας» τη θέση της με την πώληση του βασικού νομίσματος.

19 Η ρήτρα υπ' αριθ. 30 της σύμβασης-πλαισίου περιλάμβανε συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας, κατά την οποία αναγνωριζόταν διεθνής δικαιοδοσία των κυπριακών δικαστηρίων.

20 Στις 3 Οκτωβρίου 2014 η J. Petruchová συνήψε CFD με τη FIBO, δυνάμει της οποίας έδωσε εντολή αγοράς 35 μεριδίων σε συναλλαγματική ισοτιμία καθοριζόμενη σε σχέση με το ιαπωνικό γεν (JPY).

21 Λόγω της επεξεργασίας μεγάλου αριθμού εντολών στο σύστημα συναλλαγών της FIBO, η εντολή που δόθηκε από την J. Petruchová εκτελέστηκε από την FIBO με καθυστέρηση 16 δευτερολέπτων, κατά τη διάρκεια των οποίων μεσολάβησε διακύμανση της ισοτιμίας USD/JPY στην αγορά FOREX. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα η αγορά των δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών που είχε παραγγείλει η J. Petruchová να πραγματοποιηθεί από τη FIBO σε ισοτιμία USD/JPY διαφορετική από αυτή που είχε αποδεχτεί η J. Petruchová κατά την επιβεβαίωση της εντολής αγοράς.

22 Η J. Petruchová υποστηρίζει ότι, αν η παραγγελία αγοράς του βασικού νομίσματος είχε εκτελεστεί εγκαίρως και χωρίς καθυστέρηση, θα είχε πραγματοποιήσει τριπλάσιο κέρδος.

23 Υπό τις περιστάσεις αυτές, στις 12 Οκτωβρίου 2015 η J. Petruchová άσκησε κατά της FIBO αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού ενώπιον του Krajský soud v Ostravě (περιφερειακού δικαστηρίου Ostrava, Τσεχική Δημοκρατία).

24 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η J. Petruchová, θεωρώντας ότι είναι «καταναλωτής» κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, άσκησε την αγωγή στον τόπο της κατοικίας της. Η J. Petruchová φρονούσε, επίσης, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 19, σημείο 1, και το άρθρο 25, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού, συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας που έχει συναφθεί με καταναλωτή πριν από τη γένεση της διαφοράς ήταν ανίσχυρη.

25 Με διάταξη της 29ης Σεπτεμβρίου 2016 το Krajský soud v Ostravě (περιφερειακό δικαστήριο Ostrava) απέρριψε την αγωγή της J. Petruchová. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι η συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας που περιλαμβανόταν στη ρήτρα 30 της σύμβασης-πλαισίου ήταν ισχυρή και ότι, ως εκ τούτου, το δικαστήριο αυτό δεν είχε διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση της αγωγής που είχε ασκηθεί ενώπιόν του. Το εν λόγω δικαστήριο θεώρησε ότι η J. Petruchová δεν είχε την ιδιότητα του «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, δεδομένου ότι δεν είχε συνάψει την επίμαχη CFD για την κάλυψη των προσωπικών της αναγκών, διέθετε τις γνώσεις και την πείρα που απαιτούνται για τη σύναψη CFD, ενήργησε με σκοπό την

πραγματοποίηση κέρδους και είχε προειδοποιηθεί για τους κινδύνους που συνδέονται με τις CFD και την ακαταλληλότητα των συμβάσεων αυτών για τους «ιδιώτες πελάτες», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39. Επικουρικώς, το Krajský soud v Ostravě (περιφερειακό δικαστήριο Ostrava) έκρινε ότι το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 έπρεπε να ερμηνευθεί κατά τον ίδιο τρόπο με το άρθρο 6 του κανονισμού Ρώμη Ι, προκειμένου να διασφαλίζεται η ομοιομορφία του νομικού πλαισίου που αφορά τους κανόνες σύγκρουσης και αυτού που αφορά τον καθορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας σε συμβάσεις καταναλωτών. Τα δε χρηματοπιστωτικά μέσα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 του κανονισμού Ρώμη Ι.

26 Με διάταξη της 17ης Ιανουαρίου 2017, το Vrchní soud v Olomouci (ανώτερο δικαστήριο Olomouc, Τσεχική Δημοκρατία) επικύρωσε τη διάταξη του Krajský soud v Ostravě (περιφερειακού δικαστηρίου Ostrava).

27 Υπό τις συνθήκες αυτές, η J. Petruchová άσκησε αναίρεση κατά της διάταξης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Nejvyšší soud (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Τσεχική Δημοκρατία).

28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, αν η J. Petruchová θεωρηθεί καταναλωτής, κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, τότε η ρήτρα 30 της σύμβασης-πλαισίου που αναγνωρίζει αποκλειστική αρμοδιότητα των κυπριακών δικαστηρίων θα είναι ανίσχυρη.

29 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει επ' αυτού ότι, κατά το άρθρο 25, παράγραφος 4, του κανονισμού 1215/2012, οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας δεν παράγουν αποτελέσματα αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του άρθρου 19 του κανονισμού αυτού. Επισημαίνει ότι το άρθρο 19 επιτρέπει παρέκκλιση από τις διατάξεις του τμήματος 4 του κεφαλαίου ΙΙ, περί διεθνούς δικαιοδοσίας σε συμβάσεις καταναλωτών, μόνο με συμφωνία μεταγενέστερη της γένεσης της διαφοράς, με συμφωνία που επιτρέπει στον καταναλωτή να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια πέραν όσων προβλέπονται στο τμήμα 4 ή με συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ καταναλωτή και αντισυμβαλλόμενου με κατοικία ή συνήθη διαμονή, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, στο ίδιο κράτος μέλος και απονέμει διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια αυτού του κράτους μέλους.

30 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η ρήτρα 30 της σύμβασης-πλαισίου δεν πληροί ωστόσο καμία από τις προϋποθέσεις αυτές, δεδομένου ότι, πρώτον, η σύμβαση-πλαίσιο συνήφθη πριν από τη γένεση της διαφοράς, δεύτερον, η σύμβαση διεθνούς δικαιοδοσίας στερεί την J. Petruchová από το προβλεπόμενο στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 δικαίωμα να εναγάγει τον αντισυμβαλλόμενό της ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας της και, τρίτον, κατά τη σύναψη της συμφωνίας οι διάδικοι είχαν την κατοικία και την έδρα τους, αντιστοίχως, σε διαφορετικά κράτη μέλη.

31 Εντός του πλαισίου αυτού το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην έννοια του «καταναλωτή», κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, και ως προς το ζήτημα αν πρόσωπο που τελεί στην κατάσταση της J. Petruchová μπορεί να χαρακτηρισθεί καταναλωτής. Το αιτούν δικαστήριο φρονεί, συναφώς, ότι τα κατώτερα τσεχικά δικαστήρια προέβησαν σε εσφαλμένη ερμηνεία της εν λόγω έννοιας.

32 Συγκεκριμένα, πρώτον, το αιτούν δικαστήριο είναι της άποψης ότι ένας «ιδιώτης πελάτης», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, δεν είναι κατ' ανάγκην «καταναλωτής», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, δεδομένου ότι οι δύο αυτές πράξεις του παραγώγου δικαίου διαφέρουν ως προς το εύρος τους και ότι ένας «ιδιώτης πελάτης» κατά την έννοια της πρώτης από τις πράξεις αυτές μπορεί να είναι επαγγελματίας κατά την έννοια της δεύτερης.

33 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, ακόμη και αν πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση της ομοιομορφίας του νομικού πλαισίου που αφορά τους κανόνες σύγκρουσης και αυτού που αφορά τον καθορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας σε συμβάσεις καταναλωτών, το άρθρο 17,

παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 δεν πρέπει να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού Ρώμη Ι, δεδομένου ότι οι κανονισμοί αυτοί δεν έχουν το ίδιο αντικείμενο, καθώς ο πρώτος διέπει τα δικονομικά ζητήματα ενώ ο δεύτερος αφορά τον τομέα των κανόνων σύγκρουσης και τον καθορισμό του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου. Συνεπώς, κατά το αιτούν δικαστήριο, οι διατάξεις του τμήματος 4 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 1215/2012 εφαρμόζονται στις συμβάσεις χρηματοπιστωτικών μέσων και στις επενδυτικές συμβάσεις, δεδομένου ότι από το πεδίο εφαρμογής του τμήματος αυτού εξαιρούνται μόνον ορισμένες συμβάσεις μεταφοράς.

34 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει επίσης, επ' αυτού, ότι από την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), προκύπτει ότι το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 δεν περιορίζει την προστασία των καταναλωτών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων ή των επενδύσεων.

35 Τέλος, τρίτον, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι δεν ασκεί επιρροή, για τους σκοπούς του χαρακτηρισμού ενός προσώπου ως «καταναλωτή» κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, το γεγονός ότι το ύψος των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν είναι μεγάλο, ότι το πρόσωπο αυτό έχει ειδικές γνώσεις και πείρα, ή ακόμη ότι η επίμαχη σύμβαση είναι περίπλοκη, ιδιότυπη ή ενέχει για το πρόσωπο αυτό τους κινδύνους για τους οποίους είχε ενημερωθεί.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Nejvyšší soud (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού [1215/2012] την έννοια ότι πρέπει να χαρακτηρίζεται ως "καταναλωτής" για τους σκοπούς της διάταξης αυτής και πρόσωπο, όπως η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης, που πραγματοποιεί εμπορικές συναλλαγές [στην αγορά FOREX], δίδοντας, κατ' ουσίαν, τις δικές της εντολές, μέσω όμως τρίτου, ο οποίος ασχολείται κατ' επάγγελμα με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

37 Με το προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι φυσικό πρόσωπο το οποίο, δυνάμει σύμβασης όπως η CFD που έχει συναφθεί με χρηματομεσιτική εταιρία πραγματοποιεί συναλλαγές στην αγορά FOREX μέσω του εν λόγω μεσάζοντος μπορεί να χαρακτηρισθεί «καταναλωτής», κατά την έννοια της διάταξης αυτής, και αν ασκούν επιρροή για τον χαρακτηρισμό αυτό παράγοντες όπως η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει των συμβάσεων αυτών, το μέγεθος του κινδύνου οικονομικών απωλειών που συνδέεται με τη σύναψή τους, τυχόν γνώσεις ή πείρα του εν λόγω προσώπου στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων ή η ενεργός συμπεριφορά του στο πλαίσιο τέτοιων συναλλαγών, καθώς και το γεγονός ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα δεν εμπίπτουν στο άρθρο 6 του κανονισμού Ρώμη Ι ή ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι «ιδιώτης πελάτης» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39.

38 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι, στο μέτρο που ο κανονισμός 1215/2012 κατήργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό 44/2001, η ερμηνεία που έχει δοθεί από το Δικαστήριο στις διατάξεις του κανονισμού 44/2001 ισχύει και για τον κανονισμό 1215/2012, στις περιπτώσεις που είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των διατάξεων των δύο αυτών νομοθετημάτων της Ένωσης (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2018, Kuhn, C-308/17, EU:C:2018:911, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Τέτοια είναι, μεταξύ άλλων, η περίπτωση των άρθρων 15 έως 17 του κανονισμού 44/2001 και των άρθρων 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012.

39 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 έχει εφαρμογή στην περίπτωση που πληρούνται τρεις προϋποθέσεις, δηλαδή, πρώτον, ένας συμβαλλόμενος έχει την ιδιότητα του καταναλωτή που ενεργεί εντός πλαισίου δυνάμενου να θεωρηθεί ξένο προς την επαγγελματική του δραστηριότητα, δεύτερον, η σύμβαση μεταξύ ενός τέτοιου καταναλωτή και ενός επαγγελματία έχει όντως συναφθεί και, τρίτον, η σύμβαση αυτή εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες της παραγράφου 1, στοιχεία α′ έως γ′, του εν λόγω άρθρου 17. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς, με αποτέλεσμα, εάν λείπει έστω και μία από τις τρεις προϋποθέσεις, η διεθνής δικαιοδοσία να μην μπορεί να καθοριστεί σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις συμβάσεις καταναλωτών (πρβλ. απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2015, Hobohm, C-297/14, EU:C:2015:844, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

40 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, το ερώτημα που υποβλήθηκε εν προκειμένω στο Δικαστήριο αφορά την πρώτη από τις τρεις αυτές προϋποθέσεις, ήτοι το να έχει ένας εκ των συμβαλλομένων την ιδιότητα του «καταναλωτή».

41 Το Δικαστήριο έχει επισημάνει ως προς το ζήτημα αυτό ότι η έννοια του καταναλωτή, κατά τα άρθρα 17 και 18 του κανονισμού 1215/2012, πρέπει να ερμηνεύεται στενά, υπό το πρίσμα της θέσης του προσώπου αυτού σε συγκεκριμένη σύμβαση, σε σχέση με τη φύση και τον σκοπό της συμβάσεως αυτής, και όχι βάσει της υποκειμενικής κατάστασης του προσώπου, δεδομένου ότι το ίδιο πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ως καταναλωτής στο πλαίσιο ορισμένων πράξεων και ως επιχειρηματίας στο πλαίσιο άλλων πράξεων (πρβλ. απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

42 Το Δικαστήριο συνήγαγε εντεύθεν ότι μόνον οι συμβάσεις που συνάπτονται εκτός του πλαισίου οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αυτής, με μοναδικό σκοπό την ικανοποίηση ιδίων καταναλωτικών αναγκών ενός προσώπου, εμπίπτουν στο ειδικό καθεστώς που καθιέρωσε ο κανονισμός αυτός για την προστασία του καταναλωτή ως ασθενέστερου συμβαλλόμενου μέρους (απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

43 Η ιδιαίτερη αυτή προστασία δεν δικαιολογείται στην περίπτωση συμβάσεων που έχουν ως σκοπό επαγγελματική δραστηριότητα, έστω και αν αυτή προβλέπεται για το μέλλον, δεδομένου ότι ο μελλοντικός χαρακτήρας μιας δραστηριότητας ουδόλως αναιρεί την επαγγελματική της φύση (απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, Milivojević, C-630/17, EU:C:2019:123, σκέψη 89 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44 Επομένως, οι ειδικοί κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στα άρθρα 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012 έχουν καταρχήν εφαρμογή μόνο στην περίπτωση που η σύμβαση συνήφθη μεταξύ των μερών για μη επαγγελματική χρήση του σχετικού αγαθού ή της σχετικής υπηρεσίας (πρβλ. απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

45 Υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων αυτών πρέπει να εξετασθεί αν μπορεί να χαρακτηρισθεί «καταναλωτής», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, πρόσωπο το οποίο, δυνάμει σύμβασης όπως η CFD που έχει συναφθεί με χρηματομεσιτική εταιρία, πραγματοποιεί συναλλαγές στην αγορά FOREX μέσω της εν λόγω εταιρίας.

46 Επισημαίνεται επ' αυτού ότι από κανένα στοιχείο της απόφασης περί παραπομπής και της δικογραφίας ενώπιον του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι η σύναψη της σύμβασης-πλαισίου ή της επίμαχης CFD ενέπιπτε στην επαγγελματική δραστηριότητα της J. Petruchová. Ομοίως, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η J. Petruchová δήλωσε, χωρίς να διαψευσθεί επ' αυτού, ότι κατά τον χρόνο σύναψης των εν λόγω συμβάσεων σπούδαζε στο πανεπιστήμιο και εργαζόταν με καθεστώς ημιαπασχόλησης. Κατά τους ισχυρισμούς της, συνήψε τις συμβάσεις αυτές εκτός του πλαισίου της επαγγελματικής της δραστηριότητας.

47 Ωστόσο, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, το ερώτημα που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο αφορά το κατά πόσον, σε κατάσταση όπως η περιγραφόμενη στις σκέψεις 45 και 46 της παρούσας απόφασης, ενδέχεται να μη γίνει δεκτό ότι ένα φυσικό πρόσωπο έχει την ιδιότητα του «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, λόγω παραγόντων όπως ο κίνδυνος που συνδέεται με τη σύναψη συμβάσεων όπως οι CFD, η αξία των συναλλαγών, τυχόν γνώσεις ή πείρα του φυσικού αυτού προσώπου στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων ή η ενεργός συμπεριφορά του στην αγορά FOREX.

48 Ως προς το ζήτημα αυτό επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του τμήματος 4 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 1215/2012 που διέπει τη διεθνή δικαιοδοσία στις συμβάσεις καταναλωτών καταλαμβάνει όλα τα είδη συμβάσεων, με εξαίρεση αυτές που μνημονεύονται στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, ήτοι τις συμβάσεις μεταφοράς, πλην των συμβάσεων στο συνολικό τίμημα των οποίων περιλαμβάνεται ο συνδυασμός δαπανών ταξιδίου και καταλύματος (πρβλ. απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, σκέψη 42).

49 Συνεπώς, χρηματοπιστωτικά μέσα όπως οι CFD εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012.

50 Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο έχει επίσης διευκρινίσει ότι το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ίδιου τμήματος 4 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 1215/2012 δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένα ποσά (πρβλ. απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, σκέψη 42).

51 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 51 των προτάσεών του, αν στα άρθρα 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012 δινόταν η ερμηνεία ότι αυτά δεν έχουν εφαρμογή για τις χρηματοπιστωτικές επενδύσεις σημαντικών ποσών, τότε ο επενδυτής –δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός δεν ορίζει το όριο πέραν του οποίου το ποσό μιας συναλλαγής θεωρείται σημαντικό– δεν θα είχε τη δυνατότητα να γνωρίζει αν θα ωφεληθεί από την προστασία που παρέχουν οι εν λόγω διατάξεις, κάτι που θα ήταν αντίθετο προς τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης, όπως αυτή έχει εκφρασθεί στην αιτιολογική σκέψη 15 του εν λόγω κανονισμού, κατά την οποία οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας.

52 Ο κανονισμός 1215/2012 υπηρετεί τον σκοπό της ασφάλειας δικαίου, υπό την έννοια της ενίσχυσης της δικαστικής προστασίας των προσώπων που είναι εγκατεστημένα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχοντας στον μεν ενάγοντα τη δυνατότητα να προσδιορίζει ευχερώς το δικαστήριο στο οποίο μπορεί να ασκήσει αγωγή, στον δε εναγόμενο τη δυνατότητα σε εύλογο βαθμό να προβλέπει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου μπορεί να εναχθεί (απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

53 Εξ αυτού συνάγεται, ως φυσικό επακόλουθο όσων εκτέθηκαν ανωτέρω και ιδίως στη σκέψη 51 της παρούσας απόφασης, ότι η διαλαμβανόμενη στην απόφαση περί παραπομπής περίσταση ότι η σύναψη των CFD ενδέχεται να συνεπάγεται για έναν επενδυτή μεγάλο κίνδυνο οικονομικών απωλειών, δεν ασκεί αφεαυτής επιρροή για τον χαρακτηρισμό του εν λόγω επενδυτή ως «καταναλωτή» κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

54 Κατά τρίτον, όσον αφορά το ζήτημα αν οι γνώσεις και η πείρα ενός προσώπου στον τομέα στον οποίο εμπίπτει η σύμβαση που έχει συνάψει, όπως οι γνώσεις και η πείρα της J. Petruchová σε σχέση με τις CFD στην υπόθεση της κύριας δίκης, μπορούν να του στερήσουν την ιδιότητα του «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, επισημαίνεται ότι προκειμένου να μπορεί να αναγνωριστεί ότι κάποιο πρόσωπο έχει την εν λόγω ιδιότητα αρκεί να έχει συνάψει σύμβαση για σκοπό ξένο προς την επαγγελματική του δραστηριότητα. Η εν λόγω διάταξη δεν επιβάλλει συναφώς πρόσθετες προϋποθέσεις.

55 Συγκεκριμένα, στο μέτρο που η έννοια του «καταναλωτή», κατ' άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, ορίζεται κατ' αντιδιαστολή προς την έννοια του «επιχειρηματία», η έννοια αυτή έχει αντικειμενικό χαρακτήρα και είναι ανεξάρτητη από τις γνώσεις και τις πληροφορίες που πραγματικά διαθέτει το πρόσωπο αυτό (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, σκέψη 21, και της 25ης Ιανουαρίου 2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, σκέψη 39).

56 Το να θεωρηθεί ότι η ιδιότητα ενός συμβαλλομένου ως καταναλωτή είναι δυνατόν να εξαρτάται από τις γνώσεις και τις πληροφορίες που το πρόσωπο αυτό διαθέτει σε συγκεκριμένο τομέα, και όχι από το κατά πόσον η σύμβαση που συνήψε έχει ως σκοπό την ικανοποίηση των προσωπικών του αναγκών, θα κατέληγε στο να λαμβάνεται υπόψη η υποκειμενική κατάσταση του εν λόγω προσώπου. Ωστόσο, κατά τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 41 της παρούσας απόφασης, το κατά πόσον έχει κάποιο πρόσωπο την ιδιότητα του «καταναλωτή» πρέπει να εξετάζεται αποκλειστικά και μόνο βάσει της θέσεως του προσώπου αυτού σε μια δεδομένη σύμβαση, υπό το πρίσμα της φύσης και του σκοπού της σύμβασης αυτής.

57 Κατά τέταρτον, διευκρινίζεται ότι η ενεργός συμπεριφορά που εκδηλώνει στην αγορά FOREX ένα πρόσωπο το οποίο υποβάλλει τις εντολές του μέσω χρηματομεσιτικής εταιρίας και το οποίο παραμένει, ως εκ τούτου, υπεύθυνο για την απόδοση των επενδύσεών του δεν ασκεί αφεαυτής επιρροή επί του χαρακτηρισμού του εν λόγω προσώπου ως «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012.

58 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 53 των προτάσεών του, το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 δεν απαιτεί ο καταναλωτής να συμπεριφέρεται με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο στο πλαίσιο σύμβασης που συνάπτεται για σκοπό ξένο προς την επαγγελματική του δραστηριότητα.

59 Κατά συνέπεια, μολονότι απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να προσδιορίσει αν, στο πλαίσιο των συμβατικών της σχέσεων με τη FIBO, η J. Petruchová πράγματι ενήργησε εκτός του πλαισίου κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αυτής, και να συναγάγει τις συνέπειες που προκύπτουν εξ αυτού για το ιδιότητά της ως «καταναλωτή», επιβάλλεται να διευκρινιστεί ότι για τον χαρακτηρισμό αυτόν δεν ασκούν καταρχήν επιρροή παράγοντες όπως η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν βάσει συμβάσεων όπως οι CFD, το μέγεθος του κινδύνου οικονομικών απωλειών που συνδέεται με την σύναψη τέτοιων συμβάσεων, τυχόν γνώσεις ή πείρα της J. Petruchová στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων ή η ενεργός συμπεριφορά της στο πλαίσιο τέτοιων συναλλαγών.

60 Κατόπιν αυτής της διευκρίνισης, πρέπει να εξετασθεί επίσης, στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού ενός προσώπου ως «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, αν ασκούν κάποια επιρροή, αφενός, ο αποκλεισμός των χρηματοπιστωτικών μέσων από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 του κανονισμού Ρώμη Ι και, αφετέρου, η ιδιότητα του προσώπου αυτού ως «ιδιώτη πελάτη», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39.

61 Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός των σκοπών τους οποίους επιδιώκει ο νομοθέτης της Ένωσης στον τομέα των συμβάσεων καταναλωτών καθώς και η συνοχή του δικαίου της Ένωσης, θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη η έννοια του «καταναλωτή» που περιλαμβάνεται σε άλλα νομοθετήματα του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, σκέψη 28).

62 Στο πλαίσιο αυτό παρατηρείται, πρώτον, ότι, μολονότι η έννοια του «καταναλωτή» ορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού Ρώμη Ι κατά τρόπο σχεδόν πανομοιότυπο με το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, στο μέτρο που η πρώτη από τις διατάξεις αυτές προβλέπει ότι εφαρμόζεται σε «σύμβαση που συνάπτεται από φυσικό πρόσωπο για σκοπό που μπορεί

να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική του δραστηριότητα», εντούτοις το άρθρο 6, παράγραφος 4, στοιχείο δ', του κανονισμού Ρώμη Ι, υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων 28 και 30 του κανονισμού αυτού, αποκλείει από τους κανόνες του άρθρου 6, παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού που εφαρμόζονται στις συμβάσεις καταναλωτών τα «δικαιώματα και [τις] υποχρεώσεις που συνιστούν χρηματοπιστωτικά μέσα». Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 30 του εν λόγω κανονισμού, για τους σκοπούς του κανονισμού Ρώμη Ι χρηματοπιστωτικά μέσα είναι εκείνα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 4 της οδηγίας 2004/39, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι CFD, σύμφωνα με το σημείο 9 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας αυτής.

63 Μολονότι από την αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού Ρώμη Ι προκύπτει πράγματι ότι πρέπει να υπάρχει συνοχή μεταξύ, αφενός, του ουσιαστικού πεδίου εφαρμογής και των διατάξεων, οι διατάξεις του κανονισμού αυτού πρέπει να συνάδουν με τον κανονισμό 44/2001, τον οποίο διαδέχτηκε ο κανονισμός 1215/2012, εντούτοις δεν απορρέει εξ αυτού ότι οι διατάξεις του κανονισμού 1215/2012 πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων του κανονισμού Ρώμη Ι. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί η επιδιωκόμενη από τον νομοθέτη της Ένωσης συνοχή να έχει ως αποτέλεσμα ερμηνεία των διατάξεων του κανονισμού 1215/2012 μη συνάδουσα προς το σύστημα και τους σκοπούς του κανονισμού αυτού (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2014, Kainz, C 45/13, EU:C:2014:7, σκέψη 20).

64 Στο πλαίσιο αυτό, διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός Ρώμη Ι και ο κανονισμός 1215/2012 επιδιώκουν διακριτούς σκοπούς. Ο κανονισμός Ρώμη Ι, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, εφαρμόζεται στις συμβατικές ενοχές αστικού και εμπορικού δικαίου στις περιπτώσεις που εμπεριέχουν σύγκρουση νόμων, προκειμένου να προσδιοριστεί το εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο, ενώ ο κανονισμός 1215/2012 αποσκοπεί στη θέσπιση των κανόνων βάσει των οποίων καθορίζονται τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία σε διαφορές αστικού και εμπορικού δικαίου οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, σύμβαση συναπτόμενη μεταξύ ενός επαγγελματία και ενός προσώπου που επιδιώκει σκοπό ξένο προς την επαγγελματική του δραστηριότητα, προκειμένου να προστατευθεί, σε μια τέτοια περίπτωση, το τελευταίο αυτό πρόσωπο (πρβλ. απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, σκέψη 42).

65 Στο μέτρο που, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 48 και 49 της παρούσας απόφασης, χρηματοπιστωτικά μέσα όπως οι CFD εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012, το να μην παρασχεθεί στον καταναλωτή δικονομική προστασία απλώς και μόνον επειδή δεν του παρέχεται τέτοια προστασία στον τομέα των κανόνων σύγκρουσης θα ήταν αντίθετο προς τους σκοπούς του κανονισμού αυτού.

66 Συνεπώς, ο αποκλεισμός των χρηματοπιστωτικών μέσων από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 του κανονισμού Ρώμη Ι δεν ασκεί επιρροή επί του χαρακτηρισμού ενός προσώπου ως «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012.

67 Δεύτερον, όσον αφορά την επιρροή που ασκεί επί του εν λόγω χαρακτηρισμού το ότι το πρόσωπο αυτό είναι «ιδιώτης πελάτης», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, υπενθυμίζεται ότι η οδηγία αυτή ορίζει τον «ιδιώτη πελάτη» ως «κάθε πελάτη ο οποίος δεν είναι επαγγελματίας». Κατά το σημείο 11 του εν λόγω άρθρου 4, παράγραφος 1, επαγγελματίας πελάτης είναι «[κάθε] πελάτης που πληροί [τα κριτήρια] που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ» της εν λόγω οδηγίας.

68 Σύμφωνα με το τμήμα Ι του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39, για τους σκοπούς της οδηγίας θεωρούνται επαγγελματίες, για όλες τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα, πρώτον, οι οντότητες που υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή να υπαχθούν σε ρυθμίσεις για να ασκήσουν δραστηριότητες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων, δεύτερον, οι μεγάλες επιχειρήσεις που πληρούν δύο από τρία προβλεπόμενα κριτήρια και συγκεκριμένα επιχειρήσεις με σύνολο ισολογισμού 20 εκατομμυρίων ευρώ, καθαρό κύκλο εργασιών 40 εκατομμυρίων ευρώ και ίδια κεφάλαια 2

εκατομμυρίων ευρώ, τρίτον, δημόσιοι φορείς ή οργανισμοί, όπως οι εθνικές κυβερνήσεις, οι κεντρικές τράπεζες και η Παγκόσμια Τράπεζα και, τέταρτον, άλλοι θεσμικοί επενδυτές. Οι οντότητες που εμπίπτουν σε κάποια από τις τέσσερις αυτές κατηγορίες μπορούν, ωστόσο, να ζητήσουν να αντιμετωπιστούν ως μη επαγγελματίες.

69 Κατ' εφαρμογήν του τμήματος ΙΙ του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39, οι πελάτες που δεν εμπίπτουν στο τμήμα Ι της οδηγίας αυτής μπορούν να αντιμετωπίζονται ως επαγγελματίες μετά από αίτησή τους. Προκειμένου να μπορεί να αντιμετωπισθεί ως επαγγελματίας, ο πελάτης, ο οποίος δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει γνώση και πείρα συγκρίσιμη με αυτή των επαγγελματιών πελατών, πρέπει να υποβληθεί σε προηγούμενη κατάλληλη αξιολόγηση. Ειδικότερα, προκειμένου να αναγνωρισθεί η ιδιότητα του επαγγελματία πελάτη πρέπει να διαπιστωθεί ότι ο εν λόγω πελάτης πληροί δύο τουλάχιστον από τρία κριτήρια, τα οποία συνίστανται, πρώτον, στο ότι ο πελάτης πραγματοποίησε κατά μέσον όρο δέκα συναλλαγές επαρκούς όγκου ανά τρίμηνο στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων, δεύτερον, ότι η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη αυτού υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ και, τρίτον, ότι κατείχε επαγγελματική θέση στον χρηματοπιστωτικό τομέα επί ένα έτος τουλάχιστον.

70 Κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίσεων, επισημαίνεται ότι «πελάτης», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 10, της οδηγίας 2004/39, είναι «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο μια επιχείρηση επενδύσεων παρέχει επενδυτικές ή/και παρεπόμενες υπηρεσίες», ανεξαρτήτως της ιδιότητάς του ως «επαγγελματία πελάτη» ή «ιδιώτη πελάτη».

71 Συνεπώς, σε αντίθεση με τον «καταναλωτή», ο οποίος, όπως προκύπτει από το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, είναι φυσικό πρόσωπο, ο «ιδιώτης πελάτης», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο.

72 Ειδικότερα, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 85 των προτάσεών του, οι ιδιώτες πελάτες μπορεί να είναι είτε νομικές οντότητες οι οποίες δεν πληρούν δύο από τα τρία κριτήρια που θα τους επέτρεπαν να εξομοιωθούν με επαγγελματίες πελάτες και να αντιμετωπισθούν ως τέτοιοι κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του τμήματος ΙΙ του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39, είτε νομικές οντότητες οι οποίες, παρότι θεωρούνται επαγγελματίες πελάτες, ζήτησαν να αντιμετωπισθούν ως μη επαγγελματίες κατ' εφαρμογήν του τμήματος Ι του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39.

73 Συνάγεται, επίσης, από τα ανωτέρω ότι ο χαρακτηρισμός του «ιδιώτη πελάτη», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημεία 10 και 12, της οδηγίας 2004/39, δεν εξαρτάται από την απουσία εμπορικής δραστηριότητας του επίμαχου προσώπου, σε αντίθεση με τον χαρακτηρισμό ενός προσώπου ως «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012.

74 Περαιτέρω, ο χαρακτηρισμός του «καταναλωτή» και ο χαρακτηρισμός του «ιδιώτη πελάτη», που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές, υπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

75 Συγκεκριμένα, ο πρώτος από τους εν λόγω χαρακτηρισμούς, όπως προκύπτει από τη σκέψη 64 της παρούσας απόφασης, παρέχει προστασία κατά τον προσδιορισμό των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση αστικής και εμπορικής διαφοράς, ενώ ο δεύτερος χαρακτηρισμός, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του τμήματος Ι του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2004/39, αποσκοπεί στην προστασία ενός επενδυτή όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το εύρος των πληροφοριών που υποχρεούται να του παρέχει η επιχείρηση επενδύσεων.

76 Κατά συνέπεια, μολονότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ένας «ιδιώτης πελάτης», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, να μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «καταναλωτής», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, αν

πρόκειται για φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί εκτός του πλαισίου κάθε εμπορικής δραστηριότητας, οι δύο αυτές έννοιες, δεδομένων των διαφορών του περιεχομένου και των σκοπών που υπηρετούν οι διατάξεις που τις περιλαμβάνουν, δεν αλληλεπικαλύπτονται πλήρως.

77 Συνεπώς, η ιδιότητα ενός προσώπου ως «ιδιώτη πελάτη», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, καταρχήν δεν ασκεί αφεαυτής καμία επιρροή επί του χαρακτηρισμού του εν λόγω προσώπου ως «καταναλωτή», κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012.

78 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 έχει την έννοια ότι φυσικό πρόσωπο το οποίο, δυνάμει σύμβασης όπως είναι η CFD που έχει συναφθεί με χρηματομεσιτική εταιρία, πραγματοποιεί συναλλαγές στην αγορά FOREX μέσω της εταιρίας αυτής πρέπει να χαρακτηρισθεί «καταναλωτής», κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, αν η σύναψη της σύμβασης δεν εμπίπτει στην επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου αυτού, πράγμα που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να επαληθεύσει. Για τον χαρακτηρισμό αυτόν, αφενός, παράγοντες όπως η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει συμβάσεων όπως οι CFD, το μέγεθος του κινδύνου χρηματοπιστωτικών απωλειών που συνδέεται με τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων, τυχόν γνώσεις και πείρα του προσώπου αυτού στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων και η ενεργός συμπεριφορά του στο πλαίσιο τέτοιων συναλλαγών δεν ασκούν καταρχήν αφεαυτών καμία επιρροή και, αφετέρου, το γεγονός ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα δεν εμπίπτουν στο άρθρο 6 του κανονισμού Ρώμη Ι και το γεγονός ότι το πρόσωπο αυτό αποτελεί «ιδιώτη πελάτη», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39, δεν ασκούν καταρχήν αφεαυτών καμία επιρροή.

Επί των δικαστικών εξόδων

79 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι φυσικό πρόσωπο το οποίο, δυνάμει σύμβασης όπως η σύμβαση επί διαφορών που έχει συναφθεί με χρηματομεσιτική εταιρία, πραγματοποιεί συναλλαγές στη διεθνή αγορά συναλλάγματος FOREX (Foreign Exchange) μέσω της εταιρίας αυτής πρέπει να χαρακτηρισθεί «καταναλωτής», κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, αν η σύναψη της σύμβασης δεν εμπίπτει στην επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου αυτού, πράγμα που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να επαληθεύσει. Για τον χαρακτηρισμό αυτόν, αφενός, παράγοντες όπως η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει συμβάσεων όπως οι συμβάσεις επί διαφορών, το μέγεθος του κινδύνου χρηματοπιστωτικών απωλειών που συνδέεται με τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων, τυχόν γνώσεις και πείρα του προσώπου αυτού στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων και η ενεργός συμπεριφορά του στο πλαίσιο τέτοιων συναλλαγών δεν ασκούν καταρχήν αφεαυτών καμία επιρροή και, αφετέρου, το γεγονός ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα δεν εμπίπτουν στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι), και το γεγονός ότι το πρόσωπο αυτό αποτελεί «ιδιώτη πελάτη», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 12, της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των

οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, δεν ασκούν καταρχήν αφεαυτών καμία επιρροή.

(υπογραφές)